

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KUPIŠKIO RAJONO
TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRO**

VADOVO 2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Viešoji įstaiga Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centras (toliau – Centras), į. k. 160331162 įregistruotas 2003 m. spalio 31d.

1. VŠĮ Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centro veikla

Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centras yra pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, savo veikloje besivadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu ir kitais teisės aktais bei dalininkų patvirtintais įstatais.

Centro veikla pagal tikslus išsiskiria į dvi kryptis: **turizmo informacijos teikimas ir verslo informacijos teikimas.**

1.1 Turizmo informacijos teikimas

Turizmo informacijos tikslai yra rinkti, kaupti ir nemokamai teikti informaciją apie turizmo paslaugas, lankytinas Kupiškio rajono savivaldybės vietas ir objektus, skleisti informaciją apie Kupiškio rajoną, rengti, leisti ir platinti informacinius bei kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas, objektus ir vietas, tvarkyti ir teikti turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Nacionalinei turizmo informacijos sistemai.

Turizmo paslaugas teikiantys darbuotojai teikė informaciją apie miesto ir rajono lankytinas vietas, apgyvendinimo, maitinimo, kaimo turizmo bei kitas turizmo paslaugas teikiančias įstaigas, renginius mūsų krašte ir aplinkiniuose rajonuose. Centro lankytojus informavo apie lankytinus objektus rajone bei kituose Lietuvos miestuose ir rajonuose, juose veikiančias įstaigas, kurios teikia turizmo paslaugas. Daugiausiai lankytojai teiravosi dėl apgyvendinimo paslaugų, maitinimo paslaugų, aktyvių pramogų Kupiškio rajone, dėl įvairių žygių vasaros sezono metu po Kupiškio rajoną, dėl vykiančių parodų, švenčių ir renginių informacijos.

Centras prekiaavo suvenyrais, keltų bilietais, platino turistinius – informacinius leidinius, teikė biuro paslaugas, sudarė įvairius maršrutus po Kupiškio rajoną, organizavo ekskursijas po Kupiškio kraštą ir Lietuvoje. Organizavo įvairaus pobūdžio šventes. Per ataskaitinį laikotarpį (2013 m.) turizmo informacijos centre iš viso apsilankė 3642 lankytojai. Lyginant su 2012 m., lankytojų padaugėjo daugiau nei 200 (3422). Iš apsilankiusiųjų turistų – 221 užsienio turistas. Lyginant su 2012 m. (52 užsieniečiai), užsieniečių turistų 2013 m. apsilankė 3 kartus daugiau. Daugiausia užsienio turistų atvyko iš Latvijos, Čekijos, Rusijos, Anglijos. Taip pat buvo turistų, atvykusių iš Austrijos, Vokietijos, Airijos, Izraelio, Estijos. Pagal turizmo centre vedamą turistų srautų statistiką, matyti, kad centre apsilankę turistai iš užsienio daugiau keliavo grupėmis, o lietuviai turistai dažniau užsukdavo pavieniui.

Išvykstamojo turizmo klausimais (keltų bilietai, informacija apie keliones į užsienį, ekskursijos į kitus miestus ir t.t.) kreipėsi 435 asmenys. Tai geras rodiklis, nes daugėja žmonių, kurie mieliau poilsiauja Lietuvoje nei užsienyje. 2012 m. išvykstamuoju turizmu domėjosi 519 turistų.

Daugiausiai lankytojų informacijos centre apsilankė per III ataskaitinių metų ketvirtį, kaip ir 2012 m. Stebint centro lankytojų skaičių nuo 2010 metų, iki 2012 m. pastebimas tolygus mažėjimas, apytiksliai 20 proc. kasmet. Tačiau šiais metais centre lankytojų buvo 6 proc. daugiau lyginant su 2012 m. Galima daryti kelias išvadas: Lietuva tampa vis populiareesnė ir įdomesnė keliautojams, todėl turistai renkasi įvairius Lietuvos miestus; senos patalpos buvo mažiau matomos ir žinomos; Centro organizuojami įvairaus pobūdžio renginiai kvietė domėtis ir ieškoti informacijos pačiame Centre; Centro paslaugos ir vykdoma veikla buvo reikalinga ir naudinga besidomintiems Kupiškio kraštu.

Centras nuo 2012 m. pradėjo nuomoti 2 elektrinius ir 3 miesto dviračius. Šią veiklą tęsė ir 2013 m. Ataskaitinių metų III ketvirtyje gavo nepiniginę paramą iš UAB „Baltik Vairas“ -elektrinių dviratį. Šiuo metu centre nuomojami 6 dviračiai.

Prie Centro veiklų prisidėjo ir ekstremios pramogos ant vandens paslaugos teikimas. Centras nuomoja vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje trasą ir įrangą (vandenlentė, šalmas, liemenė), teikia instruktoriaus paslaugą.

1.1.1 Paklausimai

Lietuvos ir užsienio valstybių piliečiai, lankydami Kupiškio rajone, domėjosi lankytiniais objektais, apgyvendinimo ir maitinimo įstaigomis, ekskursijų organizavimu, gidų paslaugomis, individualių maršrutų sudarymu, dviračių takais, vandens maršrutais, poilsiavietėmis, aktyviomis pramogomis, įvairiomis edukacinėmis programomis. Paklausimai buvo teikiami telefonu, el. paštu, internetinėje svetainėje www.info.kupiskis.lt komentuojant įvairius straipsnius, rašant žinutes socialiniame tinklapyje www.facebook.com/info.kupiskis.lt, programa „Skype“ bei klientams apsilankius Centre.

1.2 Verslo informacijos teikimas

Pagrindiniai Centro veiklos tikslai yra teikti informacijos, konsultacijų ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkaus ir vidutinio verslo subjektams, kurių buveinė yra Kupiškio rajono savivaldybėje, naujai įsteigtiems verslo subjektams padėti įsikurti, plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos veiksmingumą, padėti verslo subjektams užmegzti tarptautinius bendradarbiavimo kontaktus su kitų šalių verslininkais.

Kupiškio rajone veikia daugiau kaip 300 mažų ir vidutinių įmonių. Iš visų veikiančių ūkio subjektų didžiausią dalį sudaro įmonės, kurių pagrindinė veikla – mažmeninė ir didmeninė prekyba. Rajone vyrauja smulkios iki 4 darbuotojų įmonės. Per atskaitinį laikotarpį (2013 m.) įregistruota 14 (2012 m. - 18) įmonių, išregistruota 8 (2012 m. – 15) . Iš jų 7 kreipėsi į Centrą, dėl pagalbos įregistruojant įmonę. Centras padėjo įsisteigti 4 asociacijoms, 2 uždarosioms akcinėms bendrovėms, 1 mažajai bendrijai. Dėl pakeistų steigimo dokumentų ar duomenų įregistravimo kreipėsi 6 veiklą vykdančios įmonės. 7 juridiniai asmenys konsultavosi kitais aktualiais klausimais. Taip pat teikta pagalba įregistruojant ar keičiant naujus steigimo dokumentus ar kitus duomenis 4 uždarosioms akcinėms bendrovėms.

Centras yra vienintelė įstaiga Kupiškio rajone teikianti tokio pobūdžio paslaugas verslui ir turizmui. Centro veikla yra orientuota skatinti naujų įmonių kūrimąsi, padėti pradedančioms įmonėms sustiprėti, teikiant informaciją, konsultacijas, mokymo paslaugas ir organizuojant įvairius sklaidos renginius. Centro organizuojami renginiai, mokymo kursai skatina pradedančiuosius verslininkus ir veikiančias įmones pasinaudoti galimybe gilinti savo žinias, tobulėti ir kelti kvalifikaciją.

Centre buvo teikiama nemokama informacija ir konsultacijos pradedantiesiems verslininkams bei jau veikiančioms įmonėms. Organizuojami renginiai: seminarai, mokymai, paskaitos, diskusijos.

1.2.1 Konsultacijos

Konsultacijos suteiktos Kupiškio rajono smulkiojo ir vidutinio verslo atstovams bei asmenims, ketinantiems pradėti verslą ar plėtoti turizmą. Per 2013 m. Centras suteikė 195 val. konsultacijų įvairiomis temomis 95 asmenims, ketinantiems pradėti verslą bei plėtojantiems verslą. Konsultuoti asmenys, ketinantys pradėti kaimo turizmo verslą rajone, nevyriausybinės organizacijos projektų rengimo klausimais. Centras teikė konsultacijas verslininkams ir asmenims, ketinantiems pradėti verslą. Aktualiausi klausimai buvo šiomis temomis: verslo pradžios (įmonės rūšies parinkimas, įmonės steigimas, mokesčiai, buhalterinė apskaita, bankiniai atsiskaitymai ir kt.); informacijos paieškos ir valdymo (Lietuvos ir užsienio šalių verslo informacijos duomenų bazės, paieškos sistemos, partnerių paieškos duomenų bazės, įmonių katalogai ir naudojimas ir kt.); verslo planavimo (įmonės stipriųjų ir silpnųjų pusių, galimybių ir grėsmių analizė, tikslų nustatymas, verslo plano parengimas ir kt.) ir kita.

Vidutiniškai per mėnesį Centro darbuotojai suteikė iki 16 valandų konsultacijų. Konsultacijos truko nuo 0,5 iki 3 valandų. Konsultacijos dažniausiai suteikiamos klientui apsilankius Centre. Visas konsultacijas klientams suteikė Centro darbuotojai.

1.2.2 Paklausimai

Verslo informaciniai paklausimai buvo teikiami šiomis temomis: verslo pradžia, verslo planavimas, rinkodara, įmonės valdymas, finansų analizė, kontrolė ir valdymas, finansavimo šaltinių paieška, ES struktūriniai fondai, darbo teisė, informacinės technologijos, informacijos paieška ir valdymas, personalo valdymas, turizmo verslo galimybės Kupiškio mieste, įmonės įvaizdžio kūrimas, reklama bei kitais verslui aktualiais klausimais. Paklausimai buvo teikiami telefonu, el. paštu bei klientams apsilankius Centre.

1.3 Renginiai, kuriuos organizavo Centras arba padėjo organizuoti (šventės, ekskursijos, kelionės, žygiai, mokymai, seminarai, diskusijos)

- **2013-01-17** **organizuotas renginys – nuotraukų konkurso nugalėtojų apdovanojimas.** 2012 m. buvo paskelbtas nuotraukų konkursas, kuriame Centras kvietė siųsti gyvenimo akimirkas įamžintas Kupiškio krašte. Renginio metu išrinkti ir apdovanoti gražiausių nuotraukų autoriai. Renginyje dalyvavo 12 asmenų.
- **2013-03-20** **organizuota kelionė į miuziklą Panevėžyje „Paryžiaus katedra“.** Į miuziklą vyko 19 asmenų.
- **2013-04-26** **organizuotas dviračių žygis „Aplink Kupiškio marias“.** Žygis skirtas dviračių sezono atidarymui. Važiuojant aplink Kupiškio marias buvo lankomi įvairūs turistiniai objektai, pristatytos įrengtos poilsiavietės prie Kupiškio marių, ekskursija po Laukminiškių kaimo muziejų. Žygyje dalyvavo visi norintys ir turintys dviračius asmenys. Nepilnamečiai turėjo važiuoti su tėvų raštišku leidimu. Žygyje dalyvavo apie 100 asmenų.
- **2013-05-09** **organizuotas seminaras „Kaip gerai jaustis“.** Seminaras skirtas buhalterių dienai paminėti. Seminaro svečias – Tomas Lagūnavičius. Seminare dalyvavo 11 asmenų.
- **2013-05-26** **organizuotas baidarių žygis Lėvens upe.** Žygyje dalyvavo visi norintys asmenys. Nepilnamečiai asmenys galėjo dalyvauti tik kartu su vienu iš tėvų. Išviso žygyje dalyvavo 64 asmenys, kurie plaukė 32 baidarėmis.
- **2013-06-08** **organizuota šventė prie Kupiškio marių „Turistinio sezono atidarymo šventė - aktyvaus laisvalaikio diena Kupiškio mieste“.** Visą dieną prie Kupiškio marių vyko įvairios varžybos: krepšinio, futbolo, tinklinio. Žvejai varžėsi dėl didžiausio laimikio titulo. Valčių priplaukoje (elinge) visą dieną vyko paskaitos susijusios su sveikata ir turizmu. Šventės svečius su įvairiomis natūraliomis vaisėmis pasitikio Kupiškio r. bendruomenės, įsikūrusios vienoje didelėje palapinėje. Šventės akcentas „Linksmoji Kupiškio marių regata“, kurioje dalyvavo asmenys su savadarbėmis plaukimo priemonėmis, kurias gaminosi patys. Vakare visi galėjo

paklausyti koncerto, kuriame koncertavo Kupiškio aktyvus jaunimas. Po koncerto vyko diskoteka, kuri ir baigė visą šventinę dieną prie Kupiškio marių. Apytiksliai šventėje apsilankė 500 įvairaus amžiaus žmonių. Įvairiose rungtyse varžėsi apie 200 dalyvių.

- **2013-06-21 – 2013-06-22 Tarptautinis atviras Baltijos šalių triatlono čempionatas.** Bendradaravimas organizuotam renginiui, renginio viešinimas, dalyvių priėmimas, dalyvių apgyvendinimas, svečių supažindinimas su miestu.
- **2013-06-27 – Turistinio maršruto pristatymas įgyvendinant projektą „Kupiškio dvarų romantika“.** Turistinio maršruto metu buvo vykstama prie kiekvieno dvaro, apžiūrėti įrengti stendai, pristatoma dvaro istorija, ypatumai. Maršruto pristatymo metu atvykstančiuosius pasitiko dvariškiai apsirebę to dvaro istorijai būdingais dvaro rūbais ir perteikė dvarų gyvenimu dvelkiančią istoriją. Turistinio maršruto pristatyme dalyvavo 36 asmenys.
- **2013-06-28 – dienos stovykla įgyvendinant projektą „Kupiškio dvarų romantika“.** Stovykla vyko Adomynės dvare. Stovyklos vedantysis ir jam talkinantis asmuo dėvėjo dvaro rūbus, kad perteiktų tų dienų dvariškių gyvenimo dvasią. Dalyviai buvo supažindinti su sukurtu dvarų maršrutu, papasakota dvarų istorija, tam tikram laikmečiui būdingos dvarų detalės, dvariškių apranga. Vyko paskaita „Iš praeities aš mokausi“. Stovyklos metu, dalyviai gamino ir ragavo tik Adomynės kraštui būdingų gaminamų bandelių, kurios, kaip istorija atskleidžia, buvo gaminamos ir dvaro gyvavimo metu. Taip pat stovyklos dalyviams buvo suteikta proga pasimatuoti dvaro rūbus ir pasijausti tikrais dvariškiais. Dienos stovykloje dalyvavo 21 jaunimo atstovas.
- **2013-07-05 Konferencija „Motyvacija + Idėja = Kitoks Kupiškis“.** Konferencija buvo organizuojama Tarptautinio folkloro festivalio „Lingaudala 2013“ proga. Dalyvavo įvairūs žmonės. Buvo kviešti kupiškėnai iš visos Lietuvos ir iš užsienio šalių, kurie turi ar turėjo sąsajų su Kupiškio kraštu. Renginyje dalyvavo 46 asmenys.
- **2013-07-19 – 2013-07-20 organizuotos Respublikinės vėžių gaudymo ir virimo varžybos prie Kupiškio marių.** Renginio metu dalyviai varžėsi ne tik vėžių gaudymo varžybose, tačiau galėjo žiūrėti filmą po atviru dangumi, dalyvauti įvairiuose žaidimuose, vyko vakaronė po atviru dangumi. Buvo teikiami įvairūs apdovanojimai komandoms, kurios pagavo daugiausiai vėžių, skaniausiai juos išvirė, originaliausiai įrengė stovyklavietes. Šventės antrą dieną buvo skaičiuojami pagauti vėžiai, vėliau vyko virtų vėžių degustacija. Apytiksliai šventėje dalyvavo apie 200 įvairaus amžiaus asmenų.
- **2013-08-18 buvo atidarytas vandens ir sniego parkas Aukštupėnų poilsiavietėje.** Baikerių šventės dalyviai galėjo išbandyti ekstremalią pramogą ant vandens Kupiškio mariose.

- **2013-08-30 Projekto „Pagauk vėjo dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą“ dviračių maršrutų pristatomasis renginys.** Renginio metu buvo pristatyti trys dviračių maršrutai po Kupiškio kraštą. Renginio svečias kiniziterapeutas Saulius Paštukas vedė paskaitą apie važinėjimo dviračiu naudą sveikatai. Paskaita vyko valčių prieplaukoje – elinge. Dalyvavo 17 asmenų.
- **2013-09-20 baigiamasis projekto „Kupiškio dvarų romantika“ renginys.** Renginys vyko Palėvenės (Komarų) dvare. Renginio metu buvo pristatytas projektas, projekto metu įvykdytos veiklos, pristatyti išigyti dvaro rūbai, sukurtas Kupiškio rajono dvarų maršrutas. Renginyje dalyvavo 54 asmenys.
- **2013-09-23 Projekto „Pagauk vėjo dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą“ baigiamasis renginys.** Baidarių žygis „Lėvens upe su baidare“. Lėvens upe plaukė visi norintys Kupiškio krašto gyventojai. Žygio metu pristatyti lankomiausi objektai, esantys netoli Lėvens upės. Palėvenės vienuolyne žygio dalyvių laukė bendruomenės paruošti pietūs ir ekskursija po Palėvenės vienuoluno ansamblį. Dalyvavo 20 asmenų.
- **2013-09-30 Projekto "Pagauk vėjo dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą" baigiamasis renginys.** Dvi paskaitos: „Turistiniai maršrutai Kupiškio rajone“ ir „Sveiko gyvenimo pagrindai“. Antrosios paskaitos svečias ir lektorius – Lietuvos ir Pasaulio fitneso čempionas Modestas Puišė. Dalyvavo 20 asmenų.
- **2013-10-23 suorganizuotas Žmogaus teisių seminaras.** Lietuvos teisės institutas vedė paskaitą apie žmogaus teises Centro konferencijų salėje. Seminaras susidėjo iš kelių dalių. Žmonėms pasakota apie žmonių teises į privatumą, teisę į socialinę apsaugą. Dalyvavo 15 asmenų.
- **2013-11-07 Bendruomeninis verslumas.** Kupiškio r. savivaldybės vietos veiklos grupė organizavo mokymus skirtus bendruomenių verslumui skatinti Centro konferencijų salėje. Centro darbuotojai skaitė du pranešimus apie verslumą bendruomenėms bei teisinį pagrindą įteisinant įvairias bendruomenių veiklas.
- **2013-11-18 organizuoti mokymai – Darbų saugos kursai.** Kursai privalomi įmonių vadovams, specialistams. Dalyvavo 20 asmenų.
- **2013-11-19 organizuoti mokymai – Gaisrinės saugos kursai.** Šie kursai privalomi įmonių darbuotojams ar specialistams atsakingiems už gaisrinę saugą. Dalyvavo 17 asmenų.
- **2013-12-09 dalyvavimas renginyje „Karjeros dienos“.** Renginys vyko Kupiškio Lauryno-Stuokos Gucevičiaus gimnazijoje. Renginyje buvo pristatyta turizmo vadybininko profesija. Dvejose pamokose, dalyvavo 35 (15-18 metų amžiaus) gimnazijos mokiniai.

- **2013-12-14** **organizuota ekskursija „Ignalinos kraštas“**. Šventinėje ekskursijoje buvo pristatytas Ignalinos rajone įsikūręs „Paukščių kaimas“, šio kaimo gyventojų veikla, Kalėdinė programa. Į ekskursiją vyko 19 asmenų.
- **2013-12-22 dalyvavimas renginyje „Blusų turgus-mugė“**. Renginys vyko Kupiškio kultūros centre. Centras bendradarbiavo kartu su renginio organizatoriais viešinant renginį, taip pat Centras dalyvavo pačioje mugėje pristatydamas Kupiškio kraštą, lankomus objektus, sukurtus įvairius maršrutus. Prekiavo suvenyrais, reprezentuojančiais Kupiškio kraštą.

Organizuotos, bet neįvykusios ekskursijos dėl mažo žmonių skaičiaus:

- **2013-02-09** **Ekskursija į Rumšiškių liaudies buities muziejų „Žiema, žiema, bėk iš kiemo...“**. Ekskursija buvo skirta Užgavėnių šventei paminėti.
- **2013-04-13** **Ekskursija „Alaus kelias Biržuose“**. Ekskursija organizuota susipažinti su Biržų kraštu bei aplankyti populiariausią tautinio paveldo sertifikatą turinčią alaus daryklą Rinkuškiuose.
- **2013-05-11** **Ekskursija į Burbiškio dvarą**. Ekskursija buvo organizuojama į kasmetinį Burbiškio dvaro festivalį „Tulpių žydėjimo šventė“.
- **2013-10-05** **Ekskursija į Zarasus aplankant Rokiškio krašto muziejų**. Ekskursija organizuota į Zarasų rajone veikiančią Šlyninkos kaimo vandens malūną, su jame numatyta edukacine programa – „Naminės duonos kepimas“, ekskursija po Zarasų miestą ir grįžtant - ekskursija po Rokiškio miestą bei Rokiškio krašto muziejų.

1.4 Dalyvavimas parodose

VšĮ Kupiškio turizmo ir verslo informacijos centro darbuotojai **vasario 1-3** dienomis dalyvavo tarptautinėje turizmo parodoje „Adventur“ parodų centre „Litexpo“, Laisvės pr. 5, Vilniuje. Dalyvavimą parodoje iš dalies finansuoja valstybinis turizmo departamentas. Parodoje dalyvavo Lietuvos miestų turizmo informacijos centrai, kelionių agentūros, įmonės susijusios su kelionėmis, turizmu, laisvalaikio praleidimo būdais, sportu, sveikatingumu. Parodos metu Kupiškio r. turizmo ir verslo informacijos centras pristatė Kupiškio kraštą, lankomiausius objektus, kaimo turizmo sodybas Kupiškio rajone, naujas aktyvias pramogas: vandens ir sniego parką Aukštupėnų poilsiavietėje, vikingų valčių nuomą, baidarių nuomą, dviračių nuomą. Šią parodą per tris dienas aplankė 16400 lankytojų. Buvo išplatinta daugiau kaip 3000 leidinių. Pabendrauta su dar daugiau asmenų. Didžioji dalis Kupiškio kraštu, domėjosi tikslingai ir planavo į savo atostogas įtraukti Kupiškio kraštą.

1.5 Leidybos darbai

Centras, įgyvendindamas projektą „Pagauk vėjo dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą“, parengė ir išleido 4000 vnt. leidinių. Išleisti 4 skirtingų maršrutų žemėlapiai su sveikos gyvensenos propagavimu ir laisvalaikio praleidimo būdais Kupiškio rajone ir vienas bendras žemėlapis, kuriame įterpti visi 4 sukurti maršrutai:

3 dviračių maršrutai: „Aplink Kupiškio marias“, „Palėvenės-Stirniškių istorinės vietos“ ir „Senujų dvarų ir bažnyčių keliu“ su pažintiniais objektais po 500 vnt. (išviso 1500 vnt.);

1 vandens turizmo maršrutas „Lėvens upe su baidare“ su pakrantėse esančiais pažintiniais gamtiniais ir kultūriniais objektais bei poilsio vietomis (500 vnt.);

1 bendras žemėlapis, kuriame nurodytos dviračių maršrutų ir vandens turizmo maršrutas su legendoje pažymėtais svarbiausiais gamtiniais ir kultūriniais turizmo išteklių (2000 vnt.).

1.6 Internetinės svetainės www.info.kupiskis.lt naujinimas ir darbas su socialiniu tinklapiu

2013 metais buvo prižiūrima nauja Centro interneto svetainė www.info.kupiskis.lt. Internetinė svetainė pritaikyta turistams ir turizmo srities profesionalams patogiai rasti ieškomą informaciją. Internetinėje svetainėje siekiama pristatyti praktinę informaciją atvykusiam ar dar tebeplanuojančiam atvykti turistui, todėl vadovaujamsi aiškumo principu pateikiant būtiniausią informaciją – kur rasti nakvynės vietą, kur pavalgyti, ką aplankyti mieste ir rajone, kaip praleisti laisvalaikį ir pramogauti mūsų krašte. Visus metus informacija yra atnaujinama. Talpinami įvairūs, ne tik Centro organizuojamų renginių skelbimai, bet ir visų visuomeninių organizacijų organizuojami renginiai Kupiškio krašte.

2013 metais Centras toliau vykdė aktyvią veiklą platinant informaciją socialiniame tinklalapyje www.facebook.com/info.kupiskis.lt apie turizmo naujoves Kupiškio mieste ir rajone bei teikiamas Centro paslaugas. Informacija sėkmingai buvo platinama visus metus. Metų pabaigoje pasiekti itin geri rezultatai: vartotojų, stebinčių Centro veiklą, yra daugiau nei 1400. Lyginant populiarumą su kitais turizmo informacijos centrais, socialiniuose tinklalapiuose Kupiškis lygiuojasi su didžiausiais miestais. Kaip pavyzdys: Valstybinio turizmo departamento prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos profilis socialiniame tinklalapyje www.facebook.com stebimas kur kas mažesnės auditorijos (daugiau kaip 600 asmenų).

1.7 Projektinė veikla

1.7.1 Projektas: „Kupiškio dvarų romantika“ finansuojamas pagal „Kupiškio rajono integruota 2007 – 2013 m. vietos plėtros strategiją gyvenimo kokybei kaime gerinti“ II prioriteto „Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas bei partnerystės ir bendruomeniškumo skatinimas“ 2.1. priemonę „Žmogiškųjų išteklių plėtra ir socialinės atskirties mažinimas“ (Vietos projekto vykdymo sutartis 2012-06-20 Nr. LEADER-11-KUPIŠKIS-02-015). Projekto partneris: Adomynės kaimo bendruomenė. Bendra vietos projekto vertė: 56 235,25 Lt. Projekto trukmė: 2012 birželis – 2013 rugsėjis. Projekto tikslas: skatinti bendradarbiavimą turizmo paslaugų srityje, sukuriant naują turistinį maršrutą Kupiškio rajone. Šiuo tikslu siekiama skatinti bendruomenės bendradarbiauti, teikiant įvairias turizmo paslaugas (amatų, tradicijų puoselėjimo, kulinarinio paveldo), o tuo pačiu pritraukti kuo daugiau turistų į Kupiškio rajoną.

Projekto metu buvo įgyvendintos šios veiklos:

- ✓ Sukurtas projekto logotipas;
- ✓ Įsigyta 10 komplektų dvaro rūbų;
- ✓ Išleisti turistinio maršruto lankstinukai 1000 vnt.;
- ✓ Pastatyti informaciniai stendai prie dvarų;
- ✓ Surengtas maršruto pristatymas;
- ✓ Surengta vaikų dienos stovykla „Iš praeities aš mokausi“;
- ✓ Surengtas baigiamasis renginys;
- ✓ Apmokyti 2 gidai.

Apmokyti 2 profesionalūs gidai šiuo metu teikia kokybiškas paslaugas pristatant dvarų maršrutą. Dvarų rūbus galima išsinuomoti įvairių renginių proga už nustatytą kainą (Kupiškio r. savivaldybės tarybos 2013-11-28 sprendimas Nr.TS-252). Išleisti maršruto lankstinukai nemokamai dalinami Centre.

1.7.2 Projektas: „Pagauk vėjo dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą“ 2012 m. gruodžio mėn. pateikta paraiška projektui finansuoti. Bendra vietos projekto vertė – 17613,5 Lt., prašoma paramos suma – 14090,8 Lt. Projekto trukmė nuo 2013-05 iki 2013-09. 2013-09-20 organizuotas baigiamasis renginys.

Vietos projekto paraiška paramai gauti pateikta pagal „Kupiškio rajono integruotos 2007-2013 m. vietos plėtros strategijos gyvenimo kokybei kaime gerinti“ II prioriteto „Pilietiškumo ir tautiškumo ugdymas bei partnerystės ir bendruomeniškumo skatinimas“ 2.2. Priemonę „Sveikos gyvensenos proppogavimas ir tradicijų puoselėjimas“. Projekto pavadinimas: „Pagauk vėjo

dvelksmą, pajusk gamtos šėlsmą vaizdinguose maršrutuose po Kupiškio kraštą“. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo išleisti 4 skirtingų maršrutų žemėlapiai su sveikos gyvensenos propagavimu ir laisvalaikio veiklos įvairovės pasiūla Kupiškio rajone (3 dviračių maršrutai, 1 vandens turizmo maršrutas) ir vienas bendras žemėlapis, kuriame įterpti visi 4 projekto metu sukurti maršrutai. Maršrutai buvo pristatyti trijuose renginiuose. Per pirmąjį renginį pristatyti dviračių maršrutai, per antrąjį – vandens maršrutas, per trečiąjį (baigiamąjį) – bendras žemėlapis. Kiekviename renginyje dalyvavo skirtingi sveikatingumo srities specialistai. Svečiai buvo vaišunami sveikomis ir ekologiškomis vaišėmis.

Projektas viešinamas internetinėse svetainėse ir projekto lėšomis įsigytame stende, kuriame atvaizduoti visi maršrutai su lankomais objektais ir kita reikalinga informacija turistams. Visiems atvykusiems Centro lankytojams stendas – puiki priemonė padedanti geriau orientotis ir pažinti Kupiškio kraštą.

1.8 Kita veikla

- Pasirašytas PARAMOS PRIĖMIMO-PERDAVIMO AKTAS Nr. 1 2013-07-11 su UAB „Baltik Vairas“. Centro prašymu UAB „Baltik Vairas“ suteikė paramą negrynaisiais pinigais (dviračiu). Centras dviratį naudoja pagal tikslinę paskirtį.
- Pasirašyta TEHNINĖS PRIEŽIŪROS IR EKSPLOTAVIMO SUTARTIS Nr. E6-8, 2013-08-16 su Kupiškio r. savivaldybe. Sutartyje Kupiškio r. savivaldybė pavedė Centrai prižiūrėti ir eksploatuoti projekto „Vandens ir sniego parko Aukštupėnų poilsiavietėje“ įrangą ir inventorių (projekto kodas LEADER-13-KUPIŠKIS-04-014).
- Pasirašyta TARPININKAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO SUTARTIS Nr. S-105, 2013-10-11 su VšĮ „Sveikatos Oazė“ dėl Anykščių baseino bilietų pardavimo. Kupiškėnai gali įsigyti Anykščių baseino bilietus su 5 proc. nuolaida, o Centras už parduotus bilietus gauna komisinį atlygį.
- Kas dieną buvo tikrinama informacija Registrų centre, apie naujai įsteigtų ir išregistruotų įmonių statistiką rajone.
- Buvo teikiamos šios biuro paslaugos: galimybė naudotis kompiuteriais ir internetu, kopijavimas, faksimilinis ryšys, skenavimas, spalvotas ir nespalvotas spausdinimas, duomenų įrašymas į CD, teksto rinkimas kompiuteriu, konferencijų salės nuoma, multimedijos projektoriaus nuoma, dokumentų ruošimas įmonės steigimui ir kita. Visoms veikloms įgyvendinti turime pakankamą materialinę - techninę bazę – Centre yra įrengta mokymų – seminarų klasė, kurioje yra multimedijos – projektorius, interaktyvi lenta, rašomoji magnetinė

lenta. Šioje salėje galime priimti 20 – 30 žmonių grupes. Centre yra kompiuterizuotos su internetu prieiga darbo vietos klientams.

- Palaikėme glaudžius ryšius su žiniasklaida („Kupiškėnų mintys“) ir vietine televizija (Kupiškio televizijos ir informacijos centru). Centro organizuojami renginiai reklamuojami laikraštyje „Kupiškėnų mintys“, vietinėje televizijoje. Žurnalistai mielai dalyvavo mūsų renginiuose, klausėsi paskaitų ir viešino informaciją spaudoje, tuo sudarydami galimybę dar platesniam žmonių ratui susipažinti su aktualia informacija.
- Centras palaikė glaudžius bendradarbiavimo ryšius su Kupiškio rajono savivaldybės administracija, Kupiškio kultūros centru, Kupiškio jaunimo centru, Kupiškio meno mokykla, Kupiškio rajono kūno kultūros ir sporto centru, Kupiškio notarų biuru, AB „Swedbank“ banku, Šiaulių banku. Aktyviai dalyvavome Kupiškio rajono vietos veiklos grupės veikloje. Bendradarbiavimas su šiomis įstaigomis užtikrina naujausias bei aktualiausias informacijos pateikimą smulkiojo ir vidutinio verslo atstovams, turizmo atstovams bei operatyviai pateikti aktualią informaciją, spręsti klientų problemas.

2. Centro dalininkai

Ataskaitinių metų pradžioje Centro vienintelis dalininkas – Kupiškio rajono savivaldybė.

Įstaigos kapitalą sudarė dviejų dalininkų pagal 2003 m. spalio 28d. steigimo sutartį Nr. 8-473 skirta dotacija ilgalaikiam turtui įsigyti ir nuosavoms patalpoms įsigyti bei suremontuoti – bendra suma 219 530 Lt.

2009 m. gruodžio 23 d. perdavimo-priėmimo aktu Lietuvos Respublika ūkio ministerija, vadovaudamasi 2009 m. gruodžio 9 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1624 „Dėl viešųjų įstaigų dalininko turtinių ir neturtinių teisių perdavimo ir perėmimo“, perdavė valstybei nuosavybės teise priklausančias viešosios įstaigos Kupiškio verslo informacijos centro dalininkės turtines ir neturtines teises Kupiškio rajono savivaldybei.

2010 m. gegužės 27 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-146 Kupiškio verslo informacijos centrui perduotos Panevėžio apskrities turizmo informacijos centro Kupiškio filialo turizmo funkcijos.

2010 m. spalio 28 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-249 pakeičiamas Centro pavadinimas. 2010 m. lapkričio 16 d. įregistruojamas naujas įstaigos pavadinimas Viešoji įstaiga Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centras.

Ataskaitinis laikotarpis – 2013 m. sausio 1 d. – 2013 m. gruodžio 31 d. Šį laikotarpį Centras vykdė įstaigos įstatuose numatytą veiklą.

3. Gautos lėšos

2013 m. dalininkas Kupiškio rajono savivaldybė skyrė 106 340 Lt. Panaudota dotacija plėtrai –3081 Lt; tiksliniai įnašai (NMA) – 42032 Lt, panaudoti kiti finansavimo šaltiniai – 204 Lt. Iš viso 151 657 Lt.

2012 m. buvo gautas finansavimas keturius dviračius įsigyti – 5200 Lt, per 2013 m. kompensuojamos nusidėvėjimo sąnaudos 1004,88 Lt. Tarnų, ponų ir patarnautojų rūbams – 10000 Lt, 2013 m. kompensuojamos nusidėvėjimo sąnaudos – 2443 Lt bei įsigytam biuro baldų komplektui – 3359,45 Lt, 2013 m. kompensuojamos nusidėvėjimo sąnaudos – 770,69 Lt. 2013 m. buvo įsigytas dviratis – 1189,33 Lt, kompensuojamos nusidėvėjimo sąnaudos – 99,05 Lt. Kai šis turtas visiškai nusidėvės tada dotacijos bus visiškai panaudotos.

Per 2013 metus Centras už suteiktas paslaugas gavo 58 219 Lt pajamų. Iš jų: už verslo konsultacijas, mokymus – 5670 Lt, už biuro ir kitas paslaugas – 32 047 Lt, keltų, baseino, turizmo bilietų ir ekskursijų pardavimo pajamos siekė 12 857 Lt. Suvenyrų parduota už 1385 Lt, vandens parko pajamos – 3565 Lt, dviračių nuoma – 195 Lt, patalpų nuomos pajamos – 2500 Lt. Iš šių skaičių matyti, kad daugiausia pajamų buvo uždirbta parduodant keltų bilietus bei ekskursijas ir už biuro paslaugas.

1 lentelė. Gautos lėšos ir jų šaltiniai 2009-2013 metais.

<i>Finansavimo šaltinis</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
<i>Ūkio ministerija</i>	34 818	-	-	-	-
<i>Savivaldybė</i>	70 000	51 250	155 902	139 008	106340
<i>Veiklos pajamos</i>	31 876	42 850	62 624	59 017	58219

Bendros įstaigos veiklos pajamos 2013 m. sumažėjo 801 Lt lyginant su 2012 m. 1 lentelė.

4. Ilgalaikis turtas

Šių ataskaitinių metų pabaigoje turimo ilgalaikio turto balansinė vertė – 135 433 Lt. Didžiausią dalį ilgalaikio turto sudaro nuosavos patalpos (96 655 Lt) ir kita įranga, prietaisai, įrenginiai (38 778 Lt). Per 2013 m. Centras įsigijo XVII – XIX a. būdingus dvarų rūbus už 10 000 Lt, el. kavos virimo aparatą – 447 Lt, penkis medinius informacijos standus – 12 109,80 Lt bei dviratį už 1189 Lt 2013 m. ilgalaikio nematerialaus turto nebuvo įsigyta.

Per 2013 m. buvo nurašytas fotoaparatas „DIGITAL IXUS 400“ ir keturi kompiuteriai „Celeron 2,4“, kurie buvo nepataisomai sugedę ir remontas ekonomiškai buvo netikslingas.

Ataskaitinių metų nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sudarė 14 549 Lt.

Pagal Pelno mokesčio įstatyme nustatytą ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodiką, 2003 m. gruodžio 10 d. direktorės Rimos Aukštikalnienės įsakymu Nr. V-7, patvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvai. Skaičiuojant ilgalaikio turto nusidėvėjimą ir amortizaciją taikomas tiesinis nusidėvėjimo skaičiavimo metodas. Įstaigos direktorės 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-5 nustatyta, kad ilgalaikiam turtui priskiriamas toks turtas, kurio vertė didesnė kaip 500 Lt ir kuris tarnauja ilgiau nei vienerius metus.

Centro veikloje naudojamas pagal panaudą gautas automobilis (2010 m. lapkričio 2 d. neterminuota panaudos sutartis Nr. 6/PDT).

5. Sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

Sąnaudos, patirtos uždirbant ataskaitinio laikotarpio pajamas, registruojamos Centro apskaitoje ir parodomos finansinėje atskaitomybėje pagal kaupimo ir pajamų bei sąnaudų palyginimo principus. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos tada, kai faktiškai patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų išmokėjimą. Per 2013 metus uždirbtoms pajamoms teko 230339 Lt sąnaudų, tačiau 151 657 Lt buvo kompensuota finansavimo lėšomis, todėl sąnaudų 2013 m. – 78 682 Lt. 2013 m., lyginant su 2012 m., sąnaudos sumažėjo 1670 Lt. Remiantis Centro apskaitos politika, į suteiktų paslaugų savikainą įtraukiamos tik tiesioginės išlaidos. Šias 48 193 Lt išlaidas sudaro: a) Ekskursijų, kelionių sąnaudos – 10693 Lt, b) mokymų ir seminarų sąnaudos – 10 817 Lt, c) patalpų nuomos sąnaudos – 879 Lt, d) renginių dalyvių maitinimas – 8439 Lt, e) literatūros, kanceliarinių, reprezentacinių medžiagų sunaudotų renginių metu – 13 376 Lt, f) biuro paslaugų – 898 Lt) suvenyrų pardavimo sąnaudos – 3091 Lt.

Centro veiklos sąnaudos 2013 m. sudarė 182 146 Lt, didžiausią šių sąnaudų dalį sudarė darbuotojų išlaikymo sąnaudos – 122 418 Lt.

Dėl ankstesnių laikotarpių klaidų taisymo 2013 m. susidarė sąnaudų 5039 Lt tai yra: a) 2011 m. gruodžio 16 d. UAB „Jaros sauga“ išrašyta sąskaita už prekes 51 Lt, b) 2011 m. rugsėjo 19 d. prekes – 17 Lt c) 2011 m. vasario 25 d. už paslaugas – 203 Lt, d) 2011 m. balandžio 29 d. – 39 Lt e) 2013 m. vasario 28 d. UAB „Skaitmeninė vizija“ sąskaita išrašyta už prekes, kurios buvo pirktos 2012 m. – 600 Lt f) 2013 m. vasario 26 d. UAB „Orgsitus“ išrašyta sąskaita už paslaugas suteiktas 2012 m. – 400 Lt g) 2013 m. sausio 23 d. Asociacijos LATGA už suteiktas paslaugas 40 Lt) vykdomieji mokesčiai antstoliams už padarytą žalą 2012 m. rugpjūčio 8 d. 3689 Lt.

5.1 Kitos patirtos nenumatytos išlaidos

Centras patyrė papildomų išlaidų dėl gauto Antano Zoberniaus ieškinio dėl žalos atlyginimo. A. Zobernius dalyvavo II turistinio sezono atidarymo šventėje 2012-06-02. Jis atvyko į šventę kaip verslininkas, turėjęs teikti pramoginę paslaugą nuomojant pripučiamą batutą. Neprasidėjus vakarinės dalies programai, staiga pakilęs vėjas nuvertė šalia ieškovo automobilio stovėjusią palapinę, kuri apgadino jo automobilį. Atvykę Panevėžio apskrities Kupiškio skyriaus VPK pareigūnai surašė aktą dėl žalos atsiradimo. Tačiau kaltų asmenų nenustatė. 2012-06-15 gauta pretenzija-reikalavimas dėl žalos atlyginimo iš A. Zoberniaus. Centras į pretenziją-reikalavimą reaguoti ir atlyginti nuostolių negalėjo, nes Panevėžio apskrities Kupiškio skyriaus VPK pareigūnai įvykio dieną surašė aktą dėl žalos atsiradimo, tačiau kaltų asmenų nenustatė. 2012-06-27 Kretingos rajono apylinkės teismui buvo pateiktas A. Zoberniaus ieškinys dėl žalos atlyginimo.

Kretingos rajono apylinkės teismas, įvykęs 2012-10-15 (c. b. Nr.2-1024-474/2012), A. Zoberniaus ieškinį atmetė. 2012-11-14 A. Zobernis Klaipėdos apygardos teismui padavė apeliacinį skundą (Civiline byla Nr . 2-1024-47 412012) dėl Kretingos rajono apylinkės teismo sprendimo (c. b. Nr.2-1024-474/2012).

Klaipėdos apygardos teismas 2013-03-04 (c. b. Nr.2A-354-265/2013) nusprendė panaikinti Kretingos r. 2012-10-26 sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį patenkinti ir priteisė Centrai atlyginti 3688,90 Lt žalą ieškovui A. Zoberniui. Centras žalą atlygino. Aukščiausiam teismui apeliacinio skundo neteikė.

6. Istaigos darbuotojai finansinių metų pradžioje ir pabaigoje

Finansinių metų pradžioje Centre dirbo 5 darbuotojai. Per ataskaitinius (2013) metus Centre dirbo 4 turizmo vadybininkai, vadybininkė ir direktorius. Vienas iš turizmo vadybininkų pasikeitė III ketvirčio pradžioje, kitas turizmo vadybininkas pasikeitė IV ketvirtyje. Vienas turizmo vadybininkas buvo įdarbintas sezoniniam darbui, III ketvirtyje – 1,5 mėnesio trukmės darbui prie Kupiškio marių esančiame vandens ir sniego parke Aukštupėnų poilsiavietėje. Lyginant darbuotojų skaičių su 2012 m., 2013 m. sezono metu vienu darbuotoju dirbo daugiau, nei 2012 m. (išviso 6). Finansinių metų pabaigoje darbuotojų skaičius, kaip ir metų pradžioje, liko toks pat – 5 darbuotojai.

Per ataskaitinį laikotarpį Centre atliko praktiką 4 studentai: 3 studijuojantys turizmo ir viešbučių administravimą ir 1 verslo administravimą.

7. Sąnaudos valdymo išlaidoms

Centro valdymo sąnaudos 2013 m. sudarė 54689 Lt, didžiausią sąnaudų dalį sudarė ilgalaikio turto nusidėvėjimas – 13689 Lt, ryšių sąnaudos – 5413 Lt, transporto išlaikymo – 1082 Lt, patalpų išlaikymo sąnaudos – 12 109 Lt, pardavimo veiklos sąnaudos – 247 Lt bei kitos veiklos sąnaudos – 22 149,00 Lt.

8. Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

VšĮ Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centro direktoriaus pareigas nuo 2011.11.21 dienos eina Paulius Pranckūnas (Darbo sutartis Nr. DS-735, 2011-11-18; Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2011-11-17 sprendimas Nr. TS-264.). Mėnesinis mokamas darbo užmokestis yra 2200 Lt. Kitų išmokų direktoriui, išskyrus darbo užmokestį, per 2013 m. buvo išmokėta 426,50 Lt, tai yra dienpinigiai komandiruočių metu.

Duomenys apie 2013 m. priskaičiuotas ir išmokėtas darbo užmokesčio sumas įstaigos direktoriui pateikti 2 lentelėje.

2 Lentelė. 2013 m. Darbo užmokesčio duomenys

Darbo užmokestis išmokėtas direktoriui per 2013 m.	Sumokėta soc. draudimo įmokų	Sumokėta gyventojų pajamų mokesčio
20711,88 Lt	10722,25 Lt	2413,73 Lt

9. Viešosios įstaigos išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms;

VšĮ Kupiškio rajono turizmo ir verslo informacijos centras kolegialių organų neturi, paskirtas tik įstaigos direktorius.

10. Viešosios įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims, nurodytiems Viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje.

Nėra.

Direktorius

Paulius Pranckūnas